

**Diputació
Barcelona**

TARDES DE REGIDORS D'EDUCACIÓ

**Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a
l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu**

Docent/s: Eva Izquierdo
Edició: Febrer 2018

LEC

- El **preàmbul** de la Llei d'educació 12/2009, del 10 de juliol, exposa la necessitat **d'adequar l'activitat educativa per atendre la diversitat de l'alumnat** i l'assoliment d'una igualtat d'oportunitats i d'accessibilitat.
- En el títol preliminar s'inclou, com un dels **principis rectors** del sistema educatiu català, ***“la cohesió social i l'educació inclusiva com a base d'una escola per a tothom”***
- La Llei d'educació recull que **l'atenció educativa de tot l'alumnat es regeix pel principi d'inclusió**, i es defineixen els criteris d'organització pedagògica que han de facilitar l'atenció educativa de tots els alumnes i, en particular, d'aquells que poden trobar més barreres en l'aprenentatge i la participació.

Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència

article 50 diu que els infants i els adolescents amb discapacitat tenen dret a gaudir d'un sistema educatiu inclusiu, amb accés a l'educació obligatòria en les mateixes condicions que els altres membres de la comunitat, sense exclusió per raó de discapacitat, i als ajustaments i suports necessaris per assolir el màxim desenvolupament acadèmic, personal i social.

Llei 13/2014, del 30 d'octubre, d'accessibilitat, un dels seus objectius principals és aconseguir una societat inclusiva i accessible que permeti d'avançar cap a la plena autonomia de les persones, eviti la discriminació i propiciï la igualtat d'oportunitats per a tothom, especialment per a les persones que tenen discapacitats.

Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu

La base del Decret és:

- El concepte d'una escola per a tothom que garanteixi l'equitat i la igualtat d'oportunitats per a un èxit educatiu.
- Un sistema educatiu articulat en xarxa.
- Una atenció educativa de qualitat i amb oferta de formació al llarg de la vida amb itineraris personalitzats i flexibles.

Alguns dels aspectes a destacar del nou Decret:

- L'escolarització en centres ordinaris de tots els/les alumnes amb necessitats educatives especials, com a principi general. Únicament els alumnes amb discapacitats greus o severes que necessitin una elevada intensitat de suport educatiu i mesures curriculars, metodològiques, organitzatives o psicopedgògiques altament individualitzavles poden ser escolaritzats en centres d'educació especial (art.18.2).
- Per a l'escolarització d'un/a alumne en un centre d'educació especial cal que les famílies acceptin la proposta feta per l'EAP. Tot i això, el decret preveu que en el supòsit que les famílies no ho acceptin, la Inspecció d'Educació pot emetre informe i serà el/la director/a dels serveis territorials o el/la gerent del Consorci d'Educació qui resolgui l'escolarització en última instància.
- Els centres d'educació especial diversifiquen els seus serveis per esdevenir també centres proveïdors de serveis i recursos per als centres educatius ordinaris.

Mecanismes de suports:

Universals: adreçades al 100% de l'alumnat. Les apliquen els/les professionals dels centres, i inclouen, entre d'altres, l'orientació, tutoria, avaluació i personalització dels aprenentatges.

Adicionals: adreçades a alumnes en situació de vulnerabilitat o amb circumstàncies personals singulars (afectarien aproximadament al 15% de la població escolar). Les apliquen els/les docents amb l'orientació dels/de les mestres d'educació especial, i en formen part, per exemple, les aules d'acollida, el suport escolar personalitzat o mesures d'acció tutorial específiques.

Intensius: són actuacions adaptades als alumnes amb necessitats educatives especials (a l'entorn d'un 5% dels alumnes) Les apliquen els/les professionals d'educació especial, orientadors o especialistes en audició i llenguatge; i les constitueixen els suports intensius per a l'escolarització inclusiva (SIEI), les unitats d'escolarització compartida (UEC) o els programes d'aules integrals de suport (AIS). Aquestes mesures i suports intensius s'estableixen en el projecte educatiu de centre i es concreten en l'elaboració d'un Pla de suport individualitzat (PI), i han de constar a l'expedient acadèmic.

El **Decret s'estructura** en un preàmbul i cinc capítols.

El **preàmbul** fonamenta l'esperit i la finalitat d'aquesta disposició basant-se en les directrius definides pels organismes oficials sobre el concepte d'escola inclusiva, i n'emmarca l'articulat amb els referents normatius i conceptuals sobre educació vigents.

El **capítol I**, amb les disposicions de caràcter general, comprèn un article referent a la definició del concepte d'atenció educativa, i cinc articles relatius a l'objecte, l'àmbit subjectiu, la xarxa de suports a l'educació inclusiva, i les funcions de l'Administració educativa i dels centres educatius en relació amb el contingut del Decret.

El **capítol II**, sobre l'atenció educativa a l'alumnat, inclou deu articles en què es detallen, en primer terme, les mesures i els suports per a l'atenció dels alumnes que permeten organitzar els recursos i la intervenció educativa i, en segon terme, la detecció i l'avaluació de les necessitats educatives de suport educatiu i el pla de suport individualitzat per respondre-hi.

El **capítol IV**, amb quatre articles, fa referència a l'atenció educativa dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu als ensenyaments postobligatoris i de transició a la vida adulta.

El **capítol V**, sobre serveis i recursos, consta de quatre articles que expliciten els serveis i recursos que es posen a disposició del sistema educatiu perquè aquest faci efectiva l'escolarització i l'educació de tots els alumnes, també la creació d'un mapa territorial de recursos.

Escolarització dels alumnes

- **Tots els alumnes s'escolaritzen en centres educatius ordinaris** segons el que estableix aquest Decret i d'acord amb el procés d'admissió vigent.
- L'escolarització de l'alumnat comença i finalitza en les edats establertes amb caràcter general per la normativa vigent.

L'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials requereix:

- el reconeixement d'aquestes necessitats en l'informe de l'EAP de reconeixement de necessitats específiques de suport educatiu
- I, ha de tenir en compte les orientacions descrites en aquest informe

Escolarització en centres d'educació especial

Excepcionalment, el pares, mares o tutors legals **poden sol·licitar** l'escolarització del seu fill o filla en un centre d'educació especial.

Únicament els alumnes amb **discapacitats greus o severes** que necessitin una elevada intensitat de suport educatiu i mesures curriculars, metodològiques, organitzatives o psicopedagògiques altament individualitzades poden ser escolaritzats en centres d'educació especial.

Requisits per a l'escolarització d'un alumne en un centre d'educació especial:

a) El reconeixement de necessitats educatives especials en **l'informe de l'EAP** reconeixement de necessitats específiques de suport educatiu, que inclogui **la proposta d'escolarització de l'alumne en un centre d'educació especial**.

b) **L'acceptació dels pares, mares o tutors** a la proposta d'escolarització feta per l'EAP.

c) En el supòsit que no hi hagi l'acceptació dels pares, mares o tutors prevista en l'apartat anterior, és preceptiu l'informe de la Inspecció d'Educació.

d) La resolució del director dels serveis territorials o del gerent del Consorci d'Educació de Barcelona que, havent considerat prèviament l'informe EAP, la voluntat dels pares, mares o tutors i, si escau, l'informe de la Inspecció d'Educació, ha d'autoritzar la sol·licitud d'escolarització

Àmbit subjectiu del Decret

Tots els alumnes són subjectes de l'atenció educativa que regula aquest Decret:

- els alumnes que requereixen exclusivament **mesures universals**,
- els alumnes que, a més, necessiten **mesures addicionals**,
- els alumnes que necessiten mesures addicionals i les **mesures intensives**.

Es consideren alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu:

a) Els alumnes **amb necessitats educatives especials** associades a discapacitats físiques, intel·lectuals o sensorials, trastorns de l'espectre autista, trastorns greus de conducta, trastorns mentals, i malalties degeneratives greus i minoritàries.

b) Els alumnes **d'origen estranger** amb necessitats educatives derivades de la incorporació tardana al sistema educatiu, de la falta de domini de la llengua vehicular dels aprenentatges i de l'escolaritat prèvia deficitària.

c) Els alumnes amb necessitats educatives derivades de **situacions socioeconòmiques i socioculturals** especialment desfavorides.

d) Els alumnes amb **trastorns d'aprenentatge o de comunicació**, entesos, aquests últims, com a trastorns que afecten l'adquisició i l'ús funcional del llenguatge.

e) Els alumnes amb altes capacitats derivades de la **superdotació intel·lectual**, els **talents simples i complexos** i la **precocitat**.

f) Els alumnes amb **risc d'abandonament escolar prematur**.

Xarxa de suports a l'educació inclusiva

està integrada per totes les **persones** i **institucions** que intervenen en el procés educatiu i que la Llei d'educació defineix com a **comunitat educativa**.

LEC: Comunitat educativa

Funcions de l'Administració educativa

- a) Proporcionar models i orientacions de propostes educatives inclusives que donin resposta a tot l'alumnat.
- b) Elaborar materials per a la formació i l'orientació dels centres, els docents i els professionals d'atenció educativa i les famílies, en l'atenció a l'alumnat, i oferir formació específica sanitària sobre els dubtes més freqüents referents als infants afectats de malalties minoritàries, cròniques i càncer.
- c) Oferir models i orientacions per a l'organització dels centres.

d) Garantir la formació necessària als professionals dels centres i dels serveis educatius i de suport a les llars d'infants, parvularis, escoles, instituts i instituts escola.

e) Garantir que els centres educatius disposin dels recursos necessaris, personals, metodològics i tecnològics, per assegurar l'accessibilitat al currículum i promoure una millor adequació entre les capacitats dels alumnes i el context educatiu.

f) Garantir les condicions d'accessibilitat arquitectònica i a la comunicació dels centres educatius.

g) Garantir la implicació i la corresponsabilitat de la comunitat educativa i social per afavorir l'escolarització inclusiva i una atenció eficient dels alumnes i la seva continuïtat formativa.

h) Garantir la sectorització i la coordinació dels serveis educatius i els sociosanitaris per assegurar una atenció educativa de proximitat a l'alumnat.

i) Facilitar orientacions sobre els procediments i instruments per a la detecció i l'avaluació psicopedagògica de les necessitats específiques de suport educatiu.

j) Avançar en la coordinació interdepartamental per a l'atenció integral de l'alumne i per a la seva transició a la vida adulta, mitjançant l'orientació i el seguiment del seu itinerari formatiu

k) Impulsar plans i programes socioeducatius amb les administracions locals que contribueixin mitjançant el treball i l'aprenentatge en xarxa a donar continuïtat i coherència educativa als diferents espais educatius de l'alumnat, fomentant l'arrelament al territori i la cohesió social.

I) Vetllar perquè en els centres quedin cobertes les necessitats d'assistència sanitària i parasanitària dels alumnes que ho requereixin, especialment els que tenen estats de salut clínicament complexos.

Amb aquesta finalitat el Departament ha d'establir convenis de col·laboració amb altres departaments amb competències en la matèria.

m) Elaborar el mapa territorial de recursos personals i materials per a la planificació estratègica.

n) Garantir la incorporació de la variable gènere com a categoria analítica transversal als processos socioeducatius previstos en aquest Decret, a fi d'assolir la inclusió social.

Funcions dels centres educatius

- Disposar d'un projecte educatiu de centre que fomenti i garanteixi una atenció educativa inclusiva i de qualitat per a tots els alumnes
- Constituir la comissió d'atenció a la diversitat (CAD), o òrgan equivalent
- Dissenyar, dins del projecte educatiu, entorns d'aprenentatge flexibles

- Actuar de manera preventiva i proactiva i detectar les necessitats dels alumnes al més aviat possible.
- Promoure i participar en programes socioeducatius i treballar en xarxa amb altres agents de l'entorn amb l'objectiu de donar una resposta comunitària als reptes educatius.
- Sensibilitzar la comunitat educativa sobre l'educació inclusiva en gènere i promoure la coeducació.
- Vetllar perquè, d'acord amb el principi de la coeducació, la diversitat sexual i afectiva, la identitat de gènere i els diferents models de família siguin respectats en tot l'àmbit educatiu i en el marc del sistema educatiu inclusiu.

Les mesures per a l'atenció educativa dels alumnes inclusiu.

Les mesures per a l'atenció educativa són les accions i actuacions organitzades pels centres destinades a facilitar l'accés a l'aprenentatge i a la participació, a fi de permetre el progrés de tots els alumnes, prevenir les dificultats de l'aprenentatge i assegurar un millor ajustament entre les capacitats dels alumnes i el context educatiu. Aquestes mesures incideixen en tots els àmbits de l'educació

Els suports per a l'atenció educativa dels alumnes inclusiu.

Els suports són els recursos personals, metodològics i materials —inclosos els tecnològics— i els ajuts contextuais i comunitaris que els centres utilitzen per aconseguir que les mesures planificades siguin efectives i funcionals, i contribueixin a assolir l'èxit educatiu de tots els alumnes. Aquestes suports incideixen en tots els àmbits de l'educació

Les mesures i els suports per a l'atenció educativa dels alumnes

**s'han de preveure al projecte educatiu de
centre i a les normes d'organització i
funcionament de centre**

El pla de suport individualitzat (PI)

és un document que recull les valoracions i la presa de decisions dels equips docents —amb la participació de la família i de l'alumne—, sobre la planificació de mesures, actuacions i suports per donar resposta a situacions singulars de determinats alumnes en tots els contextos en què es desenvolupa el projecte educatiu.

Al segon cicle d'educació infantil, a l'educació primària i a l'educació secundària obligatòria el PI s'ha d'elaborar per als casos següents :

- a)** Els alumnes que presenten necessitats educatives especials.
- b)** Els alumnes nouvinguts que s'incorporen tardanament al sistema educatiu a Catalunya.
- c)** Els alumnes que ja no assisteixen a l'aula d'acollida però que reben suport lingüístic i social per seguir el currículum amb el seu grup classe.

d) Els alumnes que estan atesos en centres del Departament de Salut, en centres de justícia juvenil del Departament de Justícia, o en centres de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, i no poden assistir als centres educatius regularment.

e) Els alumnes als quals es redueix la durada dels estudis en qualsevol etapa.

f) Els alumnes que cursen simultàniament educació secundària obligatòria i altres ensenyaments de música o dansa, o que cursen educació secundària obligatòria i tenen una dedicació significativa a l'esport.

g) Sempre que, en el pas de l'educació primària a l'educació secundària, l'EAP ho hagi fet constar en l'informe de l'EAP de reconeixement de necessitats específiques de suport educatiu.

h) Excepcionalment, aquells alumnes que per assolir les competències bàsiques requereixin mesures addicionals.

i) Els alumnes sobre els quals s'hagi pres la decisió d'avaluar-los amb criteris d'avaluació inferiors o superiors als del nivell que els correspon.

A l'etapa de batxillerat el PI s'ha d'elaborar per als casos següents:

- a)** Els alumnes que es troben en els supòsits establerts als apartats a, b, c, d i e del punt 2.
- b)** Els alumnes amb trastorns d'aprenentatge o de comunicació, sempre que les necessitats educatives de l'alumne ho requereixin o mentre el PI sigui un requisit per presentar-se a les proves d'accés a estudis superiors

A la resta d'ensenyaments no universitaris es recolliran en un PI, o en un document anàleg, les accions específiques adreçades a la flexibilització dels continguts i la posada a disposició de l'alumne d'adaptacions i suports a fi de facilitar l'accés a l'aprenentatge i la participació, en els casos següents:

- a) Sempre que l'alumne ocupi una plaça de reserva i així ho requereixi.**
- b) Sempre que l'alumne tingui un certificat de discapacitat i requereixi el PI.**

Serveis educatius

Els serveis educatius són una peça clau en el funcionament coordinat i cohesionat de la xarxa de suports a l'educació inclusiva: generen sinergies entre els centres educatius perquè comparteixin formacions, projectes i activitats, garanteixen la relació d'aquests amb serveis diversos dels àmbits de salut i afers socials del territori, i contribueixen amb les seves actuacions a la millora de l'atenció educativa inclusiva.

Serveis educatius del Departament d'Ensenyament:

a) Els equips d'assessorament i orientació psicopedagògics (EAP)

b) Els centres de recursos educatius per a deficients auditius (CREDA)

c) El Centre de Recursos Educatius per a Deficients Visuals (CREDV)

- d) El Centre de Recursos Educatius per a Alumnes amb Trastorns del Desenvolupament i la Conducta (CRETDIC)
- e) Els equips d'assessorament i orientació en llengua, interculturalitat i cohesió social (ELIC)
- f) El Centre de Recursos Pedagògics Específics de Suport a la Innovació i la Recerca Educativa (CESIRE)
- g) Els centres de recursos pedagògics (CRP)
- h) Els camps d'aprenentatge (CdA)

RECURSOS PERSONALS

El Departament d'Ensenyament pot disposar, respecte als centres d'educació especial sostinguts amb fons públics, i segons l'article 205.10 de la Llei d'educació, **del personal adscrit, mitjançant un concert, a les unitats destinades a prestar serveis i programes de suport a l'escolarització, a fi de complementar l'atenció als alumnes amb necessitats educatives especials escolaritzats en centres ordinaris.**

Els centres d'educació especial que s'especialitzin en una determinada etapa (educació primària, educació secundària obligatòria o ensenyaments postobligatoris) han de tenir **llocs de treball corresponents:**

- a mestre amb l'especialitat de pedagogia terapèutica i amb l'especialitat d'audició i llenguatge,
- professorat d'orientació educativa,
- i altres places docents i de professionals d'atenció educativa en les condicions i proporcions que estableixi la normativa vigent.

- Els centres d'educació especial que **ofereixen ensenyaments postobligatoris** poden disposar en les seves plantilles **de professors tècnics de formació professional, mestres de taller i altres professionals diversos segons les necessitats formatives i educatives dels alumnes.**
- Les col·laboracions entre departaments s'han de formalitzar a través **d'acords marc de col·laboració**

Centres d'educació especial proveïdors de serveis i recursos

poden ser proveïdors de serveis i recursos per als docents d'escoles i centres d'educació secundària, amb la finalitat d'orientar i concretar les actuacions més ajustades a les necessitats educatives de l'alumnat i desenvolupar programes específics de suport a l'escolarització dels alumnes, sempre en coordinació amb els equips directius dels centres i els serveis educatiu.

Els **programes específics de suport a l'escolarització**

a) **De col·laboració** en l'atenció directa als alumnes amb necessitats educatives especials en coordinació amb el tutor, l'equip docent i el personal d'atenció educativa de l'alumne, l'equip directiu i els serveis educatius.

b) **D'aplicació** de programes d'estimulació de la comunicació i el llenguatge, les habilitats adaptatives, l'autoregulació emocional, i programes de suport a la motricitat i mobilitat i a l'adaptació de l'entorn físic, o altres.

A fi de determinar quins alumnes han de rebre suport d'un centre d'educació especial proveïdor de serveis i recursos, cal tenir en compte les **consideracions següents**:

a) Només poden rebre suport d'un centre d'educació especial proveïdor de serveis i recursos **els alumnes amb necessitats educatives especials, escolaritzats en l'escola ordinària i l'informe de l'EAP dels quals faci constar la necessitat d'aquest suport.**

b) Els suports i recursos intensius que ofereix el centre d'educació especial proveïdor de serveis i recursos han de tenir **com a finalitat promoure l'autonomia i l'autodeterminació de l'alumne, i la implicació i l'aprenentatge dels equips docents per millorar la qualitat de la resposta educativa adreçada a tots els alumnes.**

Juntament amb la planificació del suport, se n'ha de planificar la retirada progressiva, si escau.

b) Els suports i recursos intensius que ofereix el centre d'educació especial proveïdor de serveis i recursos han de tenir **com a finalitat promoure l'autonomia i l'autodeterminació de l'alumne, i la implicació i l'aprenentatge dels equips docents per millorar la qualitat de la resposta educativa adreçada a tots els alumnes.**

Juntament amb la planificació del suport, se n'ha de planificar la retirada progressiva, si escau.

Disposició derogatòria

Aquest Decret deroga el Decret 299/1997, de 25 de novembre, sobre l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials, **excepte el capítol IV, referent als requisits mínims de les unitats i dels centres d'educació especial.**

Disposicions finals. Primera. Desplegament reglamentari

S'autoritza a la persona titular del Departament d'Ensenyament perquè dicti les disposicions necessàries per desplegar i executar aquest Decret.

En el termini de quatre anys des de l'entrada en vigor d'aquest Decret, ha d'establir:

- a) L'organització i el funcionament de les mesures establertes en els articles 8, 9, 10 i 11.
- b) El calendari i la planificació de l'oferta de serveis dels centres d'educació especial per ser proveïdors de serveis i recursos per als centres educatius ordinaris a fi de completar la xarxa de suports a l'educació inclusiva.
- c) L'organització i el funcionament dels centres d'educació especial proveïdors de serveis i recursos.

Disposició Final. Segona. **Entrada en vigor**

Aquest Decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya